

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
SZOLNOK-DOBOKA VÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.
Megjelenik minden vasárnapon.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA: Szécsenyi-utca, (csizmadiaszin alatt.) Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.	Hirdetési díjak: egy 30 négyszög cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr. Nyilvántartási cikkek garmondsora után 30 kr. fizetendő. Hivatalos óra: d. e. 8—11-ig, d. u. 3—5-ig.	ELŐFIZETÉSI ÁRAK. Helyben és vidékre egész évre 6 frt, — fél évre 3 frt. — évnegyedre 1 frt 50 kr. Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.
--	--	---

Az élelmi szerek és piacunk.

A közelebbi időben piacunkon az élelmi cikkek minden nemében mintegy rohamos áremelkedés történt. És hól s miben keressük ennek okát? A fogyasztó közönségnek talán rohamos emelkedésében? De ezzel szemben látjuk, hogy a termelő osztály nagyobb behozatala siet a közönség ez igényeinek eleget tenni. Vagy talán ez áremelkedés következtében azon piaczi vásárvámnak, mely a város által az ujtárriffa által a termelő vidékieket mint egy fellázítva: a városi fogyasztó közönséggel szemben áremelésre érezte magát kényszerítve.

Lehet, hogy ezen kérdések együttesen eredményezték, hogy a vidékiek fogyasztó közönségünkkel szemben ezen eljárásból folyamodtak. Azonban háztartásunk megterheltségének tényezőit nemcsak városunkon kívül kell keresni, itt bent annak kebelében tapasztaljuk, hogy annak két főbb cikkének a kenyérnek és húsnak árában tetemes emelkedés történt.

Tudjuk azt, hogy ezekkel szemben a szabadversenynek kellene orvoslást nyújtani s elismerjük, hogy a hatóságok nem rendelkeznek kényszer eszközökkel az árak felcsigázása ellen, az árak alakulása a kínálat és kereslet, továbbá a termelők közötti versenytől függ, de abba már igenis van és kell hogy legyen beleszólásunk, hogy a fogyasztó közönség igényei minden tekintetben kielégítenek, a péknek és mészárosnak mindig elég és élvezhető készlete legyen.

Városunk az utóbbi 10 év alatt — tagadhatatlanul — rohamosan fejlődött. Népeségének száma, ha elnem éri, de minden esetre megközelíti a 8000 is. Az értelmiség aránytalanul nagy contingenst ad ki; az átfutó forgalom meg épen akkora, mi csak nagyon kevés erdőlyrészi városban észlelhető.

„A Szolnok-Doboka” tárczája.

Ruttkayné s Kossuth nővérének szerepe a forradalom idejében.

— Dr. Vajda Emiltől. —

Most, midőn hála az égnek, hosszú küzdelem után bár, de szabadon és büszkén ünnepelhetünk nemzeti napunkat, méltán tölthetjük el örömmel lelkünket a vonzalom és ragaszkodás azon benső kifejezése, melylyel nemzeti napunk, a forradalom lánglelkű bajnokai legnagyobb alakjának Kossuthnak nővérét, az itthon időző kiváló nemes jellemű nőt, Ruttkayné, elhalmozza.

A hol csak megfordul a felek gondolkodása, mindenütt a szeretet igaz melegével fogadják, a tisztelet minden kigondolható jeleivel illetik.

E kitüntetés egyaránt méltó ő hozzá, méltó a nemzethez.

Még most is s soha el nem homályosuló élelmi emlékemben van az a néhány boldog perc, melyet a múlt évi turini látogatás alkalmával, szerencsések valánk társaságában eltölthetünk.

Az „írók és művészek” által rendezett s igen sikerült impozáns látogatásnak, melyben 850 intelligens magyar vett részt, oly kimagasló jelenetek voltak, melyek kitörülhetlenül vésődtek minden igaz magyar szívébe.

Egyszóval a kenyér és hus fogyasztás — már az utóbbi utáni fogyasztási adóból is ítélve — akkora arányokat öltött, mi a verseny terén szabad mozgást feltételez.

És mégis mit kell tapasztalnunk?

A sütők és mészárosok száma ma is csak a régi, semmi verseny, semmi haladás a két legfőbb élelmi cikk kiszolgáltatásában. Ugy ez, mint amaz kénye kedve szerint bánik el a fogyasztó közönséggel. Igénytelen, rosz kenyér és sütemény, silány, élvezhetetlen, de annál drágább s a szükségletet sokszor ki nem elégítő huskészlet.

Önkénytelenül is ez a kérdés rebben ki ajkainkon: mi lesz belőlünk, miért küzdünk, fáradunk? Azért-e, hogy még ne is ehessünk tisztességes kenyeret és húst?

Hát olyan elrejtett, eldugott földdarab ez a mi városunk, hól a kenyér és hús előállítására nem akadnak verseny társak, kik ne csak saját erszényüket, hanem a közönség érdekeit is méltassák némi figyelemre?

Valóban azt sem tudja az ember: kinek tegyen szemrehányást ezért a tarthatatlan állapotért!

Talán a hatóság mégis tehetne valamit. Legyen kezdeményező, buzdítsa, bátorítsa a városba telepedni akaró sütőket és mészárosokat. Szigorúan követelje meg, hogy élvezhető, izletes és elegendő hús és kenyérkészlet álljon a közönség rendelkezésére.

Kiváltképp a húsmérésnél érezhetők a misériák. Alig emelkedett egy pár forinttal a marha ára, már is egyszerre 6 krral drágább lett a hús kilogrammonként s ez is oly átkozottul rosz, mit csak is kényszerűségből vesz be az emberi gyomor. Ebben a tekintetben igazán páratlanul áll Deés városa. Más városban még álmodni sem mernek a mészárosok a hús árának emeléséről és itt kényök-kedvük szerint drágítják a húst az említett iparos úrak.

A ragaszkodás és szent lelkesedés kifejezése, a viszontlátás öröme, az elmúlt nagy idők visszavárársolásának pillanatában, egy szemet sem hagyott köny nélkül.

Kossuth viszontlátására egy egész időszak ujjalt fel a magyarok lelkében s ez a találkozás, valamint Kossuth hatalmas beszéde a turini banketten, a történelem kiváló eseménye marad mindenha.

E látogatásnak részéről sokkal nagyobb fontosságot tulajdonítok, mint a hogy némelyek hinni szeretik; nem a kirándulók számát értem, ámbár ez is ritkaság számba megy s meg lenne hatása bárhol s bármikor, hanem az utazás tényének erkölcsi súlyát és jelentőségét. E látogatás bizonyára nagy befolyással volt arra, hogy azon jó viszonyt, melylyel az olasz és francia nemzet irántunk viseltetett, megszilárdítsa s jövőre is biztosítsa.

A tömeges látogatást leginkább Turin idézte elő s azon kínálkozó alkalom, hogy a szabadságharc nevezetes bajnokát, a magyar klasszikus szónokot Demosthenesét színről-szinre látjuk, hallhatjuk elbűvölő hangját s ha a szerencse kedvez, beszélhetünk is vele.

Valljuk meg őszintén, hogy mi a kik a nagynevű férfit, egymástól legtöbbszörre elűtő arcképeiből s nagy műveiből tanultuk megismerni, kik apáinktól oly sok szépet, felemelőt hallánk

Hanem azért kik kiabálnak leginkább? A mészáros úrak

Kik jajgatnak adóért, pótdóért, közvágóhidért legjobban?

Megint csak a mészáros úrak.

A nagy közönség pedig azt sem tudja, hogy nevéssen-e vagy boszankodjék eme elbizakodottságon!

De mégis tisztában van valamivel a nagy közönség. Azzal, hogy a húsmérésnél Deésen versenyre van szükség s miként hallszik — meg is indult a mozgalom egy verseny mészárszék felállítására.

Hát a verseny pékműhely hol késik?

Az is meg lesz.

Ez a helyzet jelenlegi piacunkon a két főbb élelmi cikket illetőleg.

X.

A közigazgatási bizottság ülés-teréből.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága e hó 9-én tartotta meg rendes havi ülését báró Bornemissza Károly főispán ömlga elnöklése alatt. Jelen voltak az előadókön kívül: Bokros Lajos, Bárány Lukács (pléb.), Hatfaludi József, Rettegi Sándor, Simó Lajos és gr. Wass Béla bizottsági tagok.

Az ülés megnyitván Bándy György főjegyző az ülésen kívül és különböző bizottságok által elintézett ügyekről szóló elnöki jelentéseket, gr. Kornis Viktor bizottsági tagnak az ülésről történt elmaradását igazoló-, és Márkus János betegeskedő tiszti ügyész havi jelentését olvasta fel. A jelentéseket tudásul vették.

Tusa Gyula pénzügyigazgató több adóleirást javasolt s javaslatai elfogadása után havi jelentésében az adó befizetést kedvezőtlenebbnek jelezte, mint a múlt év hason időszakában volt. Jnlentése folytán több község előjárósága ellen az adó behajtás körüli mulasztásért a felelősséget

róla elbeszélni, kik érzületét, gondolkodás módját, lángoló honszerelmét csak ragyogó stylü leveleiből bámuljuk, legjobban vágyódtunk a turini zárandoklásra.

Nem szándékom ezuttal a páratlanul álló kitüntetések felsorolni, melyekben a kirándulók mindenütt részesítették; nem ecseletem azon óriási hatást, melyet Kossuth lángszava előidézett; ezt érezni, látni és átélni kellett, tollnak nem adatott azt leírnia, híven a maga való nagyságában; a látogatás egyik szép s a szívekben mély nyomokat hagyó jelenet elmondására szorítkozom csak.

A határtalan szeretet s tisztelet ily pregnans kifejezése, nemcsak a szabadság apostolát hatotta meg a könnyezésig, hanem az éppen ott hon időző Ferencz fiát és nővérét Ruttkayné is.

Oly leirhatatlan megindító s mégis oly lélekemelően megható volt a találkozás.

Nem maradt szem köny nélkül s e közben mégis vigasztaló volt azon tudat, hogy az isteni gondviselés, a száműzetés keserű napjai enyhítése végett egy oly őrangyalról gondoskodott, ki az „isteni őreget” lelkéből szereti, a testvéri szeretet legszentebb érzelmével csüng bátyján s önfeláldozóan ápolja, gondozza.

A szerencse, melyről csak álmokképeket alkotánk, valósággá lett s csakugyan beszélhetünk Kossuthal és Ruttkaynéval. Engem a boldogult br.

kimondták. Mődjukban és érdekükben áll az illető elöljáróknak, hogy 15 nap alatt, mielőtt az ők költségükre állami végrehajtókat küldenének ki, mulasztásukat jóvátegyék.

Rill József kir. tanfelügyelő javaslatára a báró Bánffy Dezső ömlga 1000 frtos alapítványának ez évi 50 frtot tevő kamatja, segélyképen Blaskó Bálint deési kezdő csizmadia iparosnak adatik ki. Jelenti továbbá, hogy Alsóoroszfalu községben a báró Bánffy Dezső által adományozott telken és saját költségén alapított községi iskola megnyitott a közoktatási miniszter Bánffynak ezen adományáért köszönetét fejezte ki.

Pajor Antal kir. mérnök a megyei utakon végzett munkálatok előhaladásáról tett jelentést.

Vojt Gergely közgadsági előadó a gyümölcsészeti vándortanító jelentését adta elő. E szerint a kékesi járás több községében a faiskolák el lévén hanyagolva, szigorú intézkedést tettek, hogy a hiányok pótolassanak.

Dr. Gajzágó László tiszti főorvos havi jelentésében az egészségi állapotot elég kedvezőnek jelzi. Bálványos-Váralja községben uralg még mindig a difteritisz s e miatt az iskolázás csaknem egy év óta szünetel. A járvány elfojtására a legszigorubb hatósági intézkedések vannak megtéve, úgy szintén arra nézve is, hogy a lakosság egymással lehetőleg keveset érintkezzen. Ebből kifolyólag Rill József kir. tanfelügyelő azt kéri a főorvostól, hogy miután tudomása van róla, miszerint Lőnhárt Ferencz r. k. püspök önmagának méltósága bérma körútjában Váralja községet is meglátogatja s a bérálás szentségét ott is osztani fogja, nem tartja-e ártalmasnak a nép ez alkalomból történendő gyülekezését. A főorvos igenlő válasza után a bizottság kimondja, hogy ez ügyben hivatalos intézkedést nem kíván tenni, mindazonáltal felkéri az alispánt, hogy a járvány létezését püspök önmagának hozza tudomására oly czélból, hogy ha e községben a bérálás elhalasztását célszerűnek véli, intézkedését megtehesse.

Előadtak még Bruszt Ignác kir. ügyész, Boér János árvaszéki elnök, Placintár Ödön aljegyző. Szarvadi Pal kir. tanácsos alispán havi jelentésének tudásul vételével az ülés véget ért.

VEGYESEK.

— **Főuri esküvő** volt — a taresafalvi Pálffy-kastélyban, hol Br. Bánffy Kázmér tart. huszárhadnagy nagyenyedi járási szolgabíró esküdtött örök hűséget Pálffy Dénes és neje br. Bánffy József szellemben és kellemben egyaránt gazdag leánya: **Mariénak**. Bár az esküvő ugynevezett szűk családi körben folyt le, a mindkét odalon levő családtagokból mégis 30—40 főnyi fényes társaság gyűlt össze, köztük br. Kemény György, br. Bánffy Zoltán, Dániel Gábor, br. Kemény Kálmán és br. Bánffy Dezső (a vőlegény atyja) főispánok családjakkal. Az esküvőt követő lakó-

Orbán Balázs ajánlott be, mint „földijét” s Ruttkayné és a szíves magyar háziasszony minden szeretetreméltóságával fogadott.

Ruttkayné érdekesen beszélt el, hogy szeretett bátya aligha elbirta volna a száműzetés napjait, azok után a csapások után, ha a jóságos ég őt két oly derék fiúval meg nem áldja s hozzártartozóiban a családi élet éltető melegét nem érezte volna.

Ehez azt hiszem kiegészítésül hozzátehetem s ha azon lélekemelő tudat nem hatja át, hogy mindez a hazáért történt, mely őt nem felejtheti soha; a nemzetért, melynek szívében él; a szent eszméért, mely gyökeret vert s diadalra juttatja a magyart!

A beszélgetés további folyamán elbeszélte Ruttkayné Kossuth egyszerű életrendjét, melyhez csökönyösen ragaszkodik; életszívós természetét említé s erejét, mely ily korban is megengedi a 2—3 órára terjedő sétákat s e mellett azt, hogy folytonosan dologozzék, írjon és olvasson.

Azon megjegyzésekre, hogy valóban Kossuth egyike azon ritka phaenomenalis jelenségeknek, kiknek elméje ily előrehaladt korban is megtartja előbbi rugékonyságát, azt válaszolá Ruttkayné „bátyám életét bizonyára még értékesnek tartják ott fenn az égiek, mert valóban bámulatos életerővel rendelkezik s ha betegség éri, legkevésbé sem hagyja magát.”

ma után az ifjupár a férj állomáshelyére, Nagy Enyedre utazott. Állandó boldogság kísérje az ifjupárt.

Ügető verseny. A megyei gazdasági egyesület által évenként tartatni szokott ügető verseny f. hó 10-én d. u. 4 órakor nagy számu közönség jelenlétében folyt le. A pályázatra jelentkeztek Kustár Lajos és Brandt Viktor, előbbi kettős-, utóbbi egyes fogattal. A jury tagjai által a nagyszamos hidon túl az országuton kijelölt helyen pont 4 órakor az indulásra Voith Gergely kir. tanácsos — ki id. br. Bornemissza Károly főispán elnököt képviselte — jelt adva, előbb Brandt Viktor indult és hajtott, mint bizalmi férfi Csizér Akos foglalt helyet mellette a fogaton. Utánna 5 perczel indult Kustár Lajos orvos elegans pony fagata, ő maga hajtott s mint bizalmi férfi Voith Simon ült mellette. A Kaczkó felé vezető országuton kijelölt 20 kilométer távolságot Brandt Viktor fogata 57½ perc alatt, a Kustár Lajos-é 58½ perc alatt tette meg, és így az első díjat melyet 53 perc alatt vagy azon belül kellett volna megtenni, egyik pályázó sem nyerte el. Ellenben a másodrendű díjakat a melyekért 63 percen belül kell a pályát ügetve megtenni, mindkét pályázó megnyerte, előbbi egyes fogatával 3 drb, 10 frankos, utóbbi kettős fogatával 10 drb. 10 frankos aranyat nyert, melyeket csengő aranyokban a közönség éljenzése közt s a Rákóczi induló hangjai és obligat vidám hangulat mellett el is emelték.

— **Hangverseny az árvákért.** A Deés-zilahi vasút megnyitása alkalmából városunkban többrendbeli ünnepélyességek fognak lefolyni. Ugyanis e hó 25 és 26-án lesz az újvonal politikai bejárása és valószínűleg 27 vagy 28-án a megnyitás, mely alkalommal a meghívott vendégek külön vonaton fognak Zilahra és vissza utazni. A megnyitás napján d. u. 2 órakor az Angol szállóban bankett lesz, este pedig a deési jótékonynőegylet a helybeli és vidéki legjobb erkők közreműködése mellett a megnyitandó leányárvaház alapja javára hangversenyt fog rendezni; hangverseny után a vasutisták a helybeli fiatalság közreműködése mellett bált rendeznek, melyre belépti jegyekül a meghívók fognak szolgálni. Belépti jegyek nem lesznek kiadva. Ugy értesültünk, hogy az új vasút megnyitása alkalmára Baross Gábor kereskedelmi és gr. Bethlen András földmívelésügyi m. kir. miniszterek is lerándulnak, mely körülmény az ünnepélyességeket nagyban fogja emelni. Hiszük, hogy vidékünk intelligenciájának a két nagy fontosságú intézmény iránti érdeklődése sem marad el.

— **Hangversenyre** szóló belépti jegyekre előjegyzéseket holnapon túl elfogad Biró Antal megyei levéltárnok.

— **Zóna a Szamosvölgyi vasúton.** A deés-zilahi vonalnak szept. hó végén kilátásba vett megnyitásával, miként lapunk mai számának erre vonatkozó hírdetéseiből is olvasható, a zóna rendszerű díjszabás lép életbe. Ugyan csak lapunk mai száma hozza a szamosvölgyi vasút összes vonalaira vonatkozó új menetrendet, melynek terjedelmes volta lapunkból több cikket kiszorított.

Ruttkaynének mindnyájunkhoz volt egy-egy szívélyes szava s habár egész ott időzésünk alatt a látogatóknak egész özönét kellett fogadnia, legkevésbé sem látszott kimerültnek.

Minden jel arra mutatott, hogy oly igazi magyar háziasszonynál vagyunk, ki mintaképül szolgálhat minden tekintetben.

A nyílt, őszinte s nyájas modor lebilincselő volt s első látásra a legmélyebb rokonszenv ébredt fel mindnyájunkban iránta.

E rokonszenv csak fokozódhatik mindnyájunkban, kedves személye iránt, ha elgondoljuk s tudjuk, hogy a száműzetés legsanyarubb éveiben varással tartotta fenn három évig fiait, fölnevelte őket s mikor nagy örömmel tekinthetett volna reájuk, mikor a sok küzdelmet átélte édes anyának támaszai lehettek volna, a kérlelhetlen halál akkor fosztá meg mindháromtól.

S e nő, még e küzdelmes élet után is a haza boldogabb jövőjének törhetlen hitében talál engesztelést s mi nem tudjuk mit csodáljunk benne méltóbban, azt a törhetlen akaraterőt, türelmet s elszántságot, mely a nagy római anyát jellemzé vagy az önfeláldozó testvéri szeretet egyik legragyogóbb példáját.

A Kossuth családját ma már csak egy hosszú sor — sarkó képviseli! . . . E sarkóvek közül csak egy áll a haza szent földjén, melyet végre megkoszorozott az országos kegyelet elismerése.

A sors magas árt szabott Kossuth Lajos megdicsőülésének s mig más csak saját életével

KÖZGAZDASÁG.

A vetőmag sulya és nagysága.

Lapunk közelebbi számának ezen rovatában ismertettük a sorvetésnek előnyeit, most már fordítsuk figyelmünket az elvetendő magra.

A gyakorlati mezőgazdák nagy része a használandó vetőmagra még távolról se fordítanak oly nagy gondot, a minő pedig azt megilletné, aminek oka bizonyára abban rejlik, hogy nem tudják, miszerint a vetőmag a belőle keletkezendő növényt, ennek egész tenyészideje alatt lényegesen befolyásolja. Nagyon sok esetben, midőn a gazda nincs már megelégedve az általa elvetett fajváltozatok hozamával s azt hiszi, hogy vetőmagváltoztatás vagy egy új, kitűnőnek híresztelt faj beszerzésének szüksége forog fenn: a vetőmag tulajdonságaira vonatkozó szabályok gondos figyelembevétele által, esetleg jobb talajmívelés és trágyázás által sokkal jobb eredményeket fog elérni, mint valamely más uton, mert nem ritkán az illető fajváltozatot okolják a ki nem elégitő termés miatt, holott a hib csaknem kizárólag az illető gazdaembert terheli. Ha a mag már külsőleg is nem árulja el teljes hasznavehetetlenségét erőteljes, ép növények produkálására: a legtöbb gazda nem sokat törődik annak alkatával, azon hiszemben, hogy a várandó termésre nézve az ineleváns.

A vetőmag befolyását, illetőleg a belőle fejlődő növényekre nézve számos tudományos kísérlet kimutatta, hogy ennél többmomentum jön figyelembe, u. m. csiraképeség, érési fok stb. de első sorban — a csiraképeséget — feltéve a vetőmag sulya és nagysága érdemel különös figyelmet.

Azon nagyon elterjedt nézettel szemben, hogy a vetőmag alkata, a mi a szem nagyságát és sulyát illeti, csekély jelentőséggel bír, határozottan felállítható azon tétel, hogy különben azonos tenyész-faktorok mellett a vetőmag sulyának és nagyságának fokozásával arányosan emelkedik a terméshozam is. A csupán tökéletlenül kifejtett szemű vetőmag alkalmazásából eredő termésesökkenés igen jelentékeny mérvű lehet s éppen nem ritka esetben csaknem az egész remélt tiszta hasznót felemészti.

A teljesen kifejtett vetőmag előnye nemcsak a gabonánál s egyáltalán oly kulturnövényeknél jut kifejezésre, melynek technikai vagy táplálkozási czélokra használtatnak, hanem takarmány növényeknél is, melyek telt, nagyszemű vetőmag mellett, dacára annak, hogy egy kilogrammban kevesebb szemet tartalmaznak, mint az aprószemű vetőmag, mégis nagyobb hozamot tüntetnek fel, a minek oka a csirázás nagyobb biztonsága és erőnye s a növények bujább növése.

De nem egyedül a nagyobb termés-hozam képezi a nagy és sulyos vetőmag alkalmazásával járó előnyt, hanem még egy másik előny is figyelmet érdemel, mely szintén nagy jelentőséggel

fizet a halhatatlanságért, az 'ő szenvedéseiből és fájdalmaiból bőven kijutott mindenkinek, a kiket a vér és családi kapocs az ő fényes alakjához szoros kötélekkel fűzött. . .

Álljanak itt Kotsuth családjára nézve azon érdekes adatok, melyeknek birtokában vagyunk.

Kossuth Lajos atyja Kossuth László, kitűnő jellemű férfiú volt s anyja Wöber Sarolta azon ritka anyának egyike, a ki százszor annyit élvezett fiában s százszor annyit szenvedett fiáért mint bármely asszony a világon, kivéve tán azon egyet, a ki majdnem két ezer évvel előbb — az üdvöztőnek adott éltet. . .

Köztudomásu tény, hogy Kossuth asszonyi gyöngédségü lelkiületét s érzékeny szívét anyjától, ellenben hajthatlan akaratát, erős igazságszeretetét s nemes büszkeségét apjától örökölte.

E jellemvonások részesei a nagy száműzött fiai s egyetlen nővére is.

Kossuth L. anyja, kinek a földönfutó hajléktalanná lett fia feletti bánat mellett, még börtönt is kellett szenvednie, külföldön nyugossza örök álmát, valamint neje s egyetlen leánya Vilma is.

Kossuth László családja egy fiúból s négy leányból állott. A legidősebb Károlina férje után Breznayné — három fiut és egy leányt adott a hazának; ezek közül István a forradalom idejében börtönben halt el.

(Vége következik.)

bir s részben mindenesetre a termés eredménye is befoly. Számos tapasztalat és kísérlet által megállapított ugyanis, hogy nagy, teljesen kifejlődött szemekből keletkezett növények sokkal nagyobb mérvű ellenálló képességgel bírnak kártékony külső hatások ellen, mint oly növények, melyek apró, gyenge fejlettségű szemeknek köszönik létüket. Ennek oka szintén abban rejlik, hogy valamennyi földalatti- és földfelszíni szervek jobban s erőteljesebben vannak kifejlődve s ezzel kapcsolatban képesek könnyebben megbirkózni az említett káros befolyásokkal.

HIVATALOS RÉSZ.

Földmívelésügyi m. kir. Miniszter.

Sz. 34,373. III/8.

Körrendelet.

Valamennyi törvényhatóságnak.

Több részről tétetett hozzám panasz miatt, hogy némely hatóságok a tejnek felhasználását és forgalomba hozatalát minden törvényes alapon nélkül s a gazdák érzékeny megkárosításával túlságosan megszorítják, illetőleg az állatok között járványosan fellépett száj- és körömfájás miatt, az illető község egész határában lévő kérődzők és sertések forgalmára nézve az 1888. VII. t. cz. végrehajtására kiadott 1888. évi 40,000. sz. itteni rendelet 219. §-ában előírt zárlatnak fenállása idejére feltétlenül megtiltják a határban nyert mindennemű, tehát bár egészséges állattól is származó tejnek felhasználását és forgalomba hozatalát.

A hivatkozott törvény 79. §-a minden kétséget kizárólag megállapítja azt, hogy a szóban forgó ragadós betegség esetén csakis a beteg állatoknak tejét tilos felhasználni vagy forgalomba hozni. Minthogy pedig majd nem lehetetlen annak szigorú és állandó ellenőrzése, hogy azon istállókból vagy legelő csordákból, melyben akár csak egy darab ilyen beteg állat van, csak is az egészséges és a betegségből kigyógyult állatoktól nyert tej kerülhessen fogyasztásra vagy feldolgozásra, a fenn jelzett tilalom akként alkalmazandó, hogy csak azon istállókból vagy csordáktól nyert tej juthasson használatba, a melyekben a mondott betegségben szenvedő egyetlen egy állat sem tartatik.

Ha tehát a beteg állatok az illető istállóból vagy csordából mind eltávolítottak és ennek megtörténte a helyi hatóságnál bejelentetett, a a megmaradt egészséges állatoknak teje szabadon értékesíthető, illetőleg elszállítható. Erről a törvényhatóságot tudomásvétel és szoros mihez tartás végett értesitem oly felhívással, hogy jelen rendeletemet haladéktalanul közhirrre tévén, az első fokú hatóságokat és különösen a községi előljáróságokat szigorúan utasítsa, hogy a tejnek felhasználása és forgalomba hozása tekintetében a jelen rendeletemhez alkalmazkodjanak; az utóbbiak pedig személyes felelősség mellett ellenőrizték azt, hogy a ragadós száj- és körömfájásban beteg állatoktól nyert tej mindenkor és lehetőleg hatósági közeg jelenlétében, késedelem nélkül megsemmisítessék.

Budapest, 1890. évi július 5-én.

A miniszter helyett:
Fejér s. k.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
KOVÁCS SAMU.

Hirdetések.

Föld-haszonbér.

A deési határon egy 20—22 holdas tag ke-resteték haszonbérlet végett.

Megvételre kerestetik a deési határon egy 100—120 holdas birtok.

Ajánlatokat elfogad e lap kiadóhivatala.

Sz. 120—1890.

(256)1—1

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a sz.-ujvári kir. járásbíró 2041. számú végzése által Schmirler József javára Egri István és neje ellen 100 forint tőke, és eddig összesen 5 frt 80 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefog-

lalt 2 ökör, tehén, juhok, szekerek, buza, alakor, malacz, széna, szalma és butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2165—1890. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Kis-Iklódon alperes lakásán leendő eszközzésére 1890. évi szeptember hó 18-ika d. e. 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szamosujvárt, 1890-ik évi szeptember hó 3-ik napján.

Kolbay Károly,
kir. bírósági végrehajtó.

Hirdetmény.

Túl a vizen az állam úton alól szántó és kaszálóból álló 24 holdnyi tagosított birtok bérbe kiadó. — Értekezni lehet alólíroval.

Szarvady Pál.

Szamosvölgyi vasút.

Sz. 5629.

Hirdetmény.

Deés-Zilahi vonalunknak f. év szeptember hó végén kilátásba vett megnyitásával vonalainkon személyek és podgyász szállítására új zona rendszerű díjszabás lép életbe, melynek életbeléptetésével egyidejűleg kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr ő méltóságának f. évi augusztus hó 28-án 51833/IV. sz. a. kelt magas engedélye alapján a IV-ik kocsiosztály járatása és a podgyász-szabadsul engedélyezése beszüntetetik.

Az új díjszabás példányai, úgy az alólírott üzletigazgatóságnál, mint az összes állomásokon darabonként 40 krért kaphatók. Deés, 1890. szeptember hó 7-én.

(252)1—1 Az üzletigazgatóság.

Szamosvölgyi vasút.

Sz. 4924.

Hirdetmény.

Deés-Zilahi vonalunknak folyó hó végével kilátásba vett megnyitásával vonalainkon egy új helyi árudíjszabás lép életbe, mellyel egyidejűleg az 1888. évi augusztus hó 1-eje óta érvényes hason díjszabás érvényen kívül helyeztetik.

Az új díjszabás példányai úgy az alólírott üzletigazgatóságnál, mint az összes állomásokon darabonként 50 krért kaphatók. Deés, 1890. évi szeptember hó 7-én.

(253)1—1 Az üzletigazgatóság

A m.-láposi járás főszolgabírájától.

Sz. 5815—1890.

Arverési hirdetmény.

Ezennel közhirrre teszem, miszerint a m.-láposi járáshoz tartozó Borkut, Budafalva, Kis-Debreczen, Kosztafalva, Kupsafalva, Lápos-Debrec, Rózsapataka, Sztojka-falva, Szurdok-Kápolnok és Ünömező községek vadászterületeit, az 1883. évi XX. t. cz. 3. §-a értelmében, az illető községek képviselőtestületeinek megbízása folytán, a folyó év szeptember hó 23-án d. e. 10 órakor Magyar-Láposon, saját irodámban tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek 6 egymásutáni következő évre ki fogom adni.

Miről úgy érdekelt feleket, valamint árverezni ohajokat tudomásvétel végett értesitem.

Magyar-Lápos, 1890. szeptember 4-én.

Fszolgabíró hiv. távol.

Becssky Bálint,

(254)1—1 szolgabíró.

Besztercze-Naszód megye főispánja.

Sz. 3083—1890. főisp.

Pályázati hirdetmény.

Besztercze-Naszód vármegyében 5 közigazgatási gyokornoki állás előléptetés folytán üresedésbe jövén, felhívom mindazokat, a kik ezen főispáni kinevezéstől függő, évi 300 frt fizetés, 60 frt lakbér illetménnyel és nyugdíjra való jogosultsággal egybekötött

állások valamelyikét elnyerni ohajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 1. és 3. §. értelmében felszerelt folyamodványukat hozzám folyó évi október 10-ig adják be.

Beszterczén, 1890. augusztus 23-án.

Br. Bánffy Dezső,

(251)1—1

főispán.

a következő községi erdőkben olcsó tűzifa van eladó és pedig:

1. a csicsó-mihályfalvi erdőben, Deés-től 9 kilométer jó karban levő szekérúttal — mintegy 730 méter hántott tölgyfa.

2. a csicsó-hagymási közönség erdejében 1090 méter szintén hántott cserfa.

3. Négerfalva határában levő erdőben 1050 méter hántott tölgy- és körülbelül 500 méter jó minőségű bükkfa eladó. E két utóbbi erdőség a rettegi vasúti állomástól 11 kilométerre fekszik.

Értekezhetni Schlesse M. R. főerdésznél Rettegen. (256)1—2

Sz. 4078—1890

1—2(255)

Pályázat.

Sajó-Udvarhely, Alsó-Egres, Felső-Egres, Szászbréte és Füge községek megürült körjegyzői állására Sajó-Udvarhely székhelyel pályázatot hirdetek.

Ezen állás 400 frt évi fizetés, 60 frt szállásbér, 80 frt irodatartás, fűtés, világítás, irodai kelléki átalány, 60 forint utazási átalány javadalmazással és nyugdíj biztosítással, a vármegyei és községi szabályrendeletekben megállapított magán ügyekben teljesített munkadíjakkal van egybekötve.

Kik a körjegyzői állást elnyerni ohajtják az 1883. évi I. t. cz. 6. §-ában előírt képesítésük mellett nyelvbéli ismeret, eddigi alkalmazásuk és erkölcsi magaviseletüket igazoltan felszerelt pályázati kérésüket folyó évi október hó 4-ig bezárólag, jutassák alólírtához.

A bethleni járás főszolgabírója.

Bethlen, 1890. szeptember hó 4-én.

Floth F. Adolf,
főszolgabíró.

Sz. 2765—1890. polg.

(244)3—3

Hirdetmény. Gróf Teleki György és érdektársainak a nagyilóndai összes birtokosság ellen, a nagyilóndai határ tagosításának megengedéseért benyújtott kérelme fölötti tárgyalásra határnapul folyó év október hó 27-ik napjának d. e. 10 órája tüzetik ki Nagyilónda községében a helyszínére, hová összes érdekeltek az 1880. XLV. t. t. 9. §. második bekezdésébe foglaltakra figyelemztetéssel ezennel megidéztenek. A deési kir. törvényszéknek 1890. július hó 21-én tartott üléséből Balázs, elnök. Nyirő, jegyző.

Szobapalló és Fénylakk

10 mtrhez egy kl.
ára 1. 50 kr.

Befed mindenkorábbi mázolás.

Christoph Ferenc

SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt a használatosságuk, mivel a kellő mennyiségű szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, elkerültesse. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárggyal feltörülhet, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénymáz, színesbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfestékek fűli be a pallót s egyúttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolás sít; van azután

tiszta fénymáz (színezetlen) új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, ennél fogva nem fűli el a famusztrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzetmtr. (két közepes) szobára való 5 frt. 90 kr., vagy 9¹/₂ márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol rakta- rak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gyártmányt sokan utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, gyakran a célnak nem felelő minőségűben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,

Prága, K. Berlin.

Kapható Deésen,
Brugovits és Reháknál.

(212)8—15

Samosvölgyi vasút vonalain közlekedő SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ VONATOK MENETRENDJE.

Ervényes a deés-zilahi vonal megnyitása napjától.

1. Kolozsvár—Zilah

Távolság kilo- méterekben	Állomások és megálló helyek	Mindennap		Minden hétfőn és csütörtökön
		2. sz.	12. sz.	
		s. emélynvonat	vegyes-vonat	
	Bécs o. m. á. v. gyvonat (Stadl. át) indul	8 óra 25 perc		
	" " " " szem.vonat " " "	9 " 00 "		
	" " " " gyvonat (Bruckon át) "	3 " 25 "		
	" " " " szem.vonat " " "	10 " 50 "		
	B.-pest o. m. á. v. v.-vonat (Czeplédén át) "	3 " 20 "		
	B.-pest sz. pályaudvar gyorsvonat "	9 " 25 "		
	" " " " személyvonat "	6 " 10 "		
	Kolozsvár gyorsvonat érkezik	6 " 02 "		
	" " " " személyvonat "	7 " 04 "		
	Bukarest indul	4.45	—	Bukarest ind. 4.45
	Brassó "	10.32	—	Predeal " 9.12
	Nagy-Szeben "	—	9.50	Brassó " 10.17
	Arad "	4.10	4.10	N.-Szeben " 7.24
	Apahida érkezik	7.51	—	Arad " 5.50
				M.-Vásár " 7.24
				Torda " 2.40
				Kolozsv. érkezik 5.28
		reggel	este	
8.30	Kolozsvár (vendéglő) indul	7 óra 25 perc	6 óra 20 perc	
4.06	*Dezsmér 83. számú őrház	7 " 48 "	6 " 40 "	
1.10	Apahida M. Á. V.)	7 " 56 "	6 " 50 "	
8.03	Apahida Sz. V. V.)	8 " 00 "	6 " 59 "	
7.37	Alsó-Zsuk	8 " 16 "	7 " 20 "	
6.46	Válaszút-Bonczhida	8 " 31 "	7 " 41 "	
3.70	Nagy-Iklód	8 " 44 "	7 " 59 "	
6.25	Dengeleg 8. számú őrház	8 " 53 "	8 " 10 "	
13.93	Szamosújvár	9 " 06 "	8 " 29 "	
	Deés (vendéglő) érkezik	9 " 31 "	9 " 03 "	
	Besztercze 4. indul	6 óra 05 perc	este	
	" 3. érkezik	12 " 53 "		
6.97	Deés (vendéglő) indul	9 " 46 "		
5.76	Alsó-Kosály 17. sz. őrház	10 " 00 "		
10.62	Kaczkó	10 " 12 "		
6.39	Galgó	10 " 33 "		
9.75	Soósmező	10 " 46 "		
7.10	Nagy-Ilonda	11 " 12 "		
6.57	Hosszúrét	11 " 26 "		
8.02	Letka	11 " 39 "		
8.28	Aranymező	11 " 55 "		
3.40	Szurduk	12 " 12 "		
3.72	Örmező 41. számú őrház	12 " 19 "		
7.85	Zsibó	12 " 36 "		
3.71	Paptelek 44. számú őrház	12 " 54 "		
3.88	Nyírsid	1 " 05 "		
9.56	Göröcsény-Vártelek 47. őrház	1 " 15 "		
	Zilah (vendéglő) érkezik	1 " 36 "		
		délután		
	Zilah indul	1 óra 56 perc		
	Nagy-Károly érkezik	6 " 33 "		
	Debrecezen "	9 " 35 "		
	Királyháza "	1 " 28 "		

2. Zilah—Kolozsvár

Távolság kilo- méterekben	Állomások és megálló helyek	Mindennap		Minden hétfőn és csütörtökön
		1. sz.	11. sz.	
		személyvonat	vegyes-vonat	
	Királyháza indul	2 óra 40 perc		
	Debrecezen "	2 " 50 "		
	Nagy-Károly "	6 " 50 "		
	Zilah érkezik	11 " 11 "		
		délután		
	Zilah (vendéglő) indul	11 óra 24 perc		
9.56	Göröcsény-Vártelek 47. őrház	11 " 50 "		
2.88	Nyírsid	11 " 58 "		
3.71	Paptelek 44. sz. őrház	12 " 06 "		
7.85	Zsibó	12 " 30 "		
3.72	Örmező 41. számú őrház	12 " 38 "		
3.40	Szurduk	12 " 46 "		
8.28	Aranymező	1 " 02 "		
8.02	Letka	1 " 19 "		
6.57	Hosszúrét	1 " 33 "		
7.10	Nagy-Ilonda	1 " 55 "		
9.75	Soósmező	2 " 14 "		
6.39	Galgó	2 " 28 "		
10.62	Kaczkó	2 " 49 "		
5.76	Alsó-Kosály 17. számú őrház	3 " 00 "		
6.97	Deés (vendéglő) érkezik	3 " 14 "		
	Besztercze 3. érkezik	7 óra 15 perc		
	" 4. indul	12 " 54 "	éjjel	
	Deés (vendéglő) indul	3 " 29 "	4 óra 09 perc	
13.93	Szamosújvár	3 " 59 "	4 " 48 "	
6.25	Dengeleg 8. számú őrház	4 " 12 "	5 " 04 "	
3.70	Nagy-Iklód	4 " 21 "	5 " 16 "	
6.46	Válaszút-Bonczhida	4 " 35 "	5 " 34 "	
7.37	Alsó-Zsuk	4 " 52 "	5 " 53 "	
8.03	Apahida Sz. V. V.)	5 " 10 "	6 " 14 "	
1.10	Apahida M. Á. V.) érkezik	5 " 13 "	6 " 17 "	
4.06	*Dezsmér 83. sz. őrház) indul	5 " 15 "	6 " 30 "	
8.30	Kolozsvár (vendéglő) érkezik	5 " 38 "	6 " 40 "	
		délután	7 " 00 "	
	Kolozsvár személyvonat indul	6 óra 05 perc	reggel	
	" gyorsvonat "	10 " 48 "	Gy. v. sz. v	
	B.-pest sz. pályaudvar személy v. érkezik	6 " 35 "	Apah. ind. 6.28	8.55
	" " " gyorsvonat "	7 " 15 "	Torda érkezik 8.00	11.10
	B.-pest o. m. á. v. (Czeplédén át) "	7 " 20 "	M.-Vás. " 10.54	5.53
	Bécs o. m. á. v. sz.-vonat (Bruckon át) "	3 " 00 "	Sz-Rég. " 7.00	—
	" " " " gyorsvonat " " "	1 óra 40 perc	Arad " 8.38	—
	" " " " sz.-vonat (Stadlaun át) "	7 " 20 "	N.-Szeb. " 12.52	—
	" " " " gyorsvonat " " "	5 " 50 "	Sz.-Udv. " 1.50	—
	" " " " gyorsvonat " " "	12 " 30 "	Brassó " 2.23	10.31
			Predeal " 3.47	6.47
			Bukarest " 9.30	11.50
	Kolozsvár személyvonat indul	7.54	11.02	
	Arad érkezik	—	11.38	
	Brassó "	6.47	—	
	Predeal indul	7.40	—	
	Bukarest érkezik	11.50	—	
	Nagy-Szeben "	—	6.10	

3. Deés—Besztercze

		Mindennap 112. szám vegyes vonat		Mindennap 114. szám vegyes vonat
		Délután	Délután	
		7 óra 25 perc	11 " 24 "	
	Kolozsvár 1. indul	délután	délután	
	Zilah 2. "	— " — "	— " — "	
3.81	Deés (vendéglő) indul	10 " 10 "	4 " — "	
8.05	Kozárvár 2. számú őrház	10 " 19 "	4 " 11 "	
4.90	Retteg	10 " 40 "	4 " 40 "	
7.98	Csicsó-Keresztur 6. sz. őrház	10 " 52 "	4 " 54 "	
7.46	Bethlen	11 " 15 "	5 " 23 "	
6.50	Somkerék-Udvarhely	11 " 36 "	5 " 47 "	
4.74	Sajó-Szt-András 13. sz. őrház	11 " 52 "	6 " 05 "	
	Sajó-Magyaros Maros-Ludas érkezik	7 óra 21 perc	6 " 23 "	
6.22	Szeretfalva indul	12 " 27 "	6 " 45 "	
10.60	Besztercze (vendéglő) érkezik	12 " 53 "	7 " 15 "	
		délután	este	

Besztercze—Deés

		Mindennap 101. sz. személy vonat		Mindennap 111. sz. vegyes vonat
		délután	reggel	
		12 óra 54 perc	6 óra 05 perc	
	Besztercze (vendéglő) indul	1 " 17 "	6 " 33 "	
10.60	Szeretfalva	4 óra 00 perc	— " — "	
6.22	Maros-Ludas	1 " 32 "	6 " 54 "	
4.74	Sajó-Magyaros	1 " 43 "	7 " 06 "	
6.50	Sajó-Szt-András 13. sz. őrház	1 " 56 "	7 " 24 "	
7.43	Somkerék-Udvarhely	2 " 13 "	7 " 51 "	
7.98	Bethlen	2 " 30 "	8 " 09 "	
4.90	Csicsó-Keresztur 6. sz. őrház	2 " 40 "	8 " 31 "	
7.90	Retteg	2 " 57 "	8 " 50 "	
3.96	Kozárvár 2. számú őrház	3 " 04 "	9 " 00 "	
	Deés (vendéglő) érkezik	— " — "	— " — "	
		délután	délután	
	Kolozsvár 2. érkezik	5 óra 38 perc	— " — "	
	Zilah 1. "	— " — "	1 " 36 "	

A vonatok közlekedési ideje a budapesti idő szerint van kitüntetve. Az idegen vasutak menetrendjében időközben beállott változásokért nem szavatoltatik. A *-gal megjelölt megálló helyen a vonat csak ki- vagy beszálló utasok jelentkezése esetében fognak megállni. Az éjjeli órák estéli 6 órától fogva reggeli 5 óra 59 perczig a perczek aláhuzása (600—559) által jelölve. Deés, 1890. szeptember hóban.

Az igazgatóság.

Ny. Demeter és Kiss gyorsajtaján Deésen.